

Még a kiszáradt csontok is megelevenedhetnek!

Időpont: 1930. június 8. Pünkösdi vasárnap

Alapige: Ezékiel 37,1-10

Lőn én rajtam az Úrnak keze, és kivitt engem az Úr lélek által, és letőn engem a völgynek közepette, mely csontokkal rakva vala. És átvitt engem azok mellett köröskörül, és ímé, felette sok vala a völgy színén, és ímé, igen megszáradtak vala.

És monda nékem: Embernek fia! vajjon megélednek-e ezek a tetemek? és mondék: Uram Isten, te tudod!

És monda nékem: Prófétálj e tetemek felől és mondjad nekik: Ti megszáradt tetemek, halljátok meg az Úr beszédét! Így szól az Úr Isten ezeknek a tetemeknek: Ímé, én bocsátok ti belétek lelket, hogy megéledjete. És adok reátok inakat, és hozok reátok húst, és bőrrel beborítlak titeket, és adok belétek lelket, hogy megéledjete, és megtudjátok, hogy én vagyok az Úr.

És én profétálék, amint parancsolva vala nékem. És mikor profétálnék, lőn zúgás és ímé zörgés, és egybemenének a tetemek, mindenik tetem az ő teteméhez. És látám, és ímé inak valának rajtok, és hús nevedett, és felül bőr borította be őket; de lélek nem vala még bennök.

És monda nékem: Prófétálj a léleknek, profétálj embernek fia, és mondjad a léleknek: Ezt mondja az Úr Isten: A négy szelek felől jőjj elő lélek, és lehelj ezekben a megölettekbe, hogy megéledjenek!

És profétálék amint parancsolá. És beljök méne a lélek s megéledének, s állának lábaikra, felette igen nagy sereg.

Zengő ajakkal énekeljük el a pünkösdi éneket és nincsen egyetlen egy sem közöttünk, aki ne ismerné a pünkösdi eseményeket és tudatában ne lenne annak, hogy keresztyén egyházunk egy szent és nagy ünnepet ül ezekben a napokban, és mégis, valahányszor Pünkösdi eljön, az az érzés ejti rabságba lelkemet, mintha a pünkösdi lélek jelentőségével nem volnának tisztában az emberek és nem tudnánk értékelni annak nagy jelentőségét. Minthogyha a vallásos életnek a belső világából hiányoznék valami a Lélek realitásának az alapjából.

Az ember azt, hogy Isten a világmindenség teremtője, szerető mennyei Atyánk, örök Gondviselőnk, elfogadja, mint bizonyosságot és beleépíti a tudatába, hiszen meg kellene tagadnia azt, amit lát, a zúgó patakot, a csillagos éjszakát, meg kellene tagadnia a természet nagy templomát és a világmindenség törvényszerűségét, gazdagságát, ha azt akarná mondani, hogy nem hisz az Istenben.

Ugyanígy megvan a vallásos gondolkozásban Jézus, hiszen élt, itt járt a földön, az Ő szenvedésének a könnyeit látjuk a Golgotára vezető úton, mint örök harmatcseppet, látjuk amint megy, hordja mindenek keresztyét és odaszegezteti magát a golgotai keresztre, - hát ki tudná ezt tagadni!?

De a Lélek, a pünkösdi Lélek olyan messze esik a legtöbb ember gondolatvilágától! Legfeljebb érzi homályosan a létét és a munkáját és talán a legtöbb ember úgy él, hogy a Lélekről önmagának soha számot nem adott és annak sem jelentőségét, sem szükséges voltát nem ismeri fel.

Tennél egyszer kísérletet és tennéd próbára önmagadat! Ha papírlapot teszel magad elé és elkezdted feljegyezni úgy fejből az Istenre, a szerető mennyei Atyára, a Világtéremtőre vonatkozó tudásodat, meglátod milyen könnyen átesel ezen a munkán; és egy másikra

feljegyzed a Megváltó Krisztusra vonatkozó, az Üdvözítőd jelentőségét illető tudásodat, meglátod, hogy ezt a kérdést is aránylag rövid idő alatt elég jól megoldod, de próbáld meg a Szentlélek jelentőségére, lényére, munkájára vonatkozó tudásodat és a Szentlélekkel szemben fennálló kötelességeidet feljegyezni, meg fogod látni, hogy az írónod meg-meg akad egy-egy szó leírása után, meglátod, hogy koldusan, tudatlanul állsz. Sem azt nem látod, hogy mit jelent számodra, sem azt, mi a lénye, munkája, sem azt, hogy mit követel tőled.

Pedig ez a kisebb, könnyebb része a kérdésnek, mert hiszen tőled az Isten nem tudást kíván és ne képzeld azt, hogy amikor átléped egyszer az örökkévalóság küszöbét, hogy akkor a lelked, sorsod, jövődöd felett úgy történik döntés, hogy te előbb a kiskátét felmondod az Örökkévalónak és érdemjegyet kapsz a tudásod szerint, hanem igenis a kérdés nehezebb része jön!

A Szentlélek számodra vallási élményt jelent, érzed, tudod-e, hogy igenis van örökkévaló Lélek, az zúg, jön erővel és hatalommal, ítélettel és boldogításával, hogy gyarlóságodat kiegészítse, hogy Téged a porból felemeljen, hogy téged a bűnbánat lépcsőjére térdeltessen és odaszegezzen Megváltód kebléhez.

Nagy baj az, ha ebben a tekintetben nincs vallási élményed és tapasztalatod, mert hiszem, hogy az Isten megtett mindent, hogy legyen, az biztos, legfeljebb Te mulasztottál el sokat, vagy mindent, hogy ez a vallási élmény meglegyen.

Az Isten lelkébe látó próféta prófétál és egy csodálatos látomásban elmondja azt, amit a pünkösdi Lélek jelent számunkra. Elmondja mi a Lélek, milyen munkát végez és akar végezni és megállapítja azt, hogy ez a pünkösdi Lélek tőled mit követel, hogyha vele életközösségbe akarsz keveredni.

Egy nagy mezőséget lát a próféta és azon a mezőségen nincsen semmi élet. A fű kiégett, megsárgult csomókban áll a száraz rögök között, virág nem nyílik, zöldellő lomb nem terít sátort a fáradt, pihegő vándor fölé, halott, száraz csontokkal van teleszórva az egész mezőség és fölötte holló károgja a halál énekét, s akkor jön a Lélek és megelevenedik az a halott mező. Megmozdulnak a csontok, egyberakódnak, eleven emberekké válnak. Jön a Lélek és megmozdul az emberek tömege és rendezetlen tömegeből egy zászló alá sereglő sereggé válik és a Lélek él és munkálkodik felette és áll elő igen nagy sereg.

Ez a pünkösdi Lélek, nem tudás, a vallási ismeretek egy bizonyos csoportja, nem egy ismeretanyag, amelyet kívülről kapsz, amelyet tudásod rendezésével valami egységbe foglalsz össze, nem teológiai világnézet, mert az ilyen tudás nem a legnagyobb tudás. A legnagyobb igazság pedig Istennel való állandó lelki kapcsolat. Az az új igazság, amit a Lélek jelent, hogy te Istennel, az Úr Jézus Krisztussal egybekapcsolódsz és életednek lelki közösségévé kell lenniök.

Ez a Lélek nem haladás, nem azt jelenti, hogy a világmindenségben, az emberiség történetében van egy határozott iránya, amellyel keresztül tör az emberi kezek által felhalmozott akadályok felett, nem azt jelenti, hogy elavult eszmék sírásója és az újak ringatója, hanem azt jelenti, hogy a világmindenség, az emberiség jövődjéje a te belső lelki átalakulásodon fordul meg. A Lélek nem ellentétes világa ennek az érzékelhető világnak, nem korbács az ember testén, nem eltemetője az ártatlan, tiszta örömeknek, nem tépi le az ajakról a mosolyt és nem tépdési ki az élet mezőségéről a nyíló virágokat és nem mondja, hogy ne énekeljete, hanem sírjatek, a Lélek nem ennek a világnak az ellentéte, hanem annak megszentelője, amely minden mosolyt és könnyet, minden örömet, bánatot és boldogságot megszentel és megtisztít. A Lélek nem produktuma az emberi művelődésnek, amelyen évszázadokon át dolgoztak, amely

tulajdonképpen az emberi műveltségnek a kérdésévé válik, nem a kultúrának egybekapcsoló acélkarja, hanem egy felülről jövő isteni erő, amely kegyelemképpen rád árad és ráárad minden éhező és szomjúhozó emberlélekre, amely keresi az Örökkévalóval való kapcsolatot.

A Szentlélek az Istenség harmadik személye, nem élő személy, élő személy a Megváltó Krisztus, mint az új emberiség feje, végigvonul ezen a földön és odaárasztja az Ő Szentlelkét azért, hogy műve betetőzést nyerjen, hogy azokat az emberlelkeket, amelyeket Ő a bűn és halál hatalmából kihulló vérével megváltott, élő sereggé tegye az Örökkévaló Isten szolgálatában.

És jön ez az élő hatalom és beilleszkedik az ember életébe. Nincs emberi élet, istenes élet, Lélek nélkül. Azt mondja az Írás Krisztus szavával: „*senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam*” és hozzáfűződik a második: „*senki sem mondhatja Úrnak Jézust, hanem csak a Szent Lélek által.*” Hogy lehetne hát egy vallásos lélek, amely Krisztus Lelekéről, a Szentlélek munkájáról nem akar tudomást venni?!

És jön az emberiség, az emberi közösségek fölé, hogy azokba világosságot hullasson, hogy azokban is áldottá tegye az Isten örökkévaló, világépítő, megváltó munkáját.

Édes Testvérem! A felolvasott Szentlecke nemcsak arról ad felvilágosítást, hogy mi a pünkösdi Lélek és miben áll annak munkája, hanem feleletet ad arra is, hogy te magad milyen kötelességekkel bírsz a pünkösdi Lélekkel szemben.

A Szentlecke három életállapotot mutat szemeink elé: a száraz csontokat, a megmozduló csontokat és a megelevenedett csontokat. Micsoda rettenetes kép: egy mezőség, amelyen nincsen semmiféle élet, olyan, mint a temető földje, de még csak fű sem zöldül rajta, egy szál virág sincs ott, csak száraz, halott csontok vannak szétszórva és fölötte, mint az enyészet sötét halotti szemfedője: fekete haragos felhő húzódik. Rettenetes kép, de még rettenetesebbé válik, hogyha meggondoljuk azt, hogy azok a csontok tulajdonképpen nem halott csontok, nincsenek eltemetve, azok ott fekszenek a föld felszínén, ahol élő embereknek kellene járni, azok nem beföldelt, eltemetett halott csontok testvéreim, azok a csontok élnek, azoknak a csontoknak van öntudatuk, azok a csontok tudnak gondolkozni, azoknak a csontoknak a belsejét átjárja mint egy égő vágyódás, hogy ne legyenek mozdulatlanul száraz halotti mezőkön heverő csontok, hanem legyenek élőkké! A csontoknak fáj a sorsuk.

Nagy fájdalom, mikor öntudatára ébred egy ember annak, hogy ő tulajdonképpen száraz csont és ráeszmél arra, hogy őmiatta nincs azon a földön élet, hogy azon a mezőségen az ekének kellene hasítani, azon a földön élő embereknek kellene járni, lábukkal széttaposni a föld göröngyét, hullani kellene ott egy jövődjő új élet magvetésének, és mert ő ott hever, megáll és meghal minden élet: nincs napfény, nincs fejlődés, nincs életalakulás, nincs semmi, csak halál. A csontok, az ilyen csontok gondolkozni tudnak és azt mondja a lábszárcsont, hogy énrajtam izomnak, húsnek, bőrnek kellene lenni és nekem járnom kellene az örökkévalóság felé vezető utat; és azt mondja a karcson, hogy nekem oltárt kellene építenem és helyette itt fekszem hitvány tehetetlenségben a föld rögei között; az üresen meredő szemüreg azt kiáltja: nekem látnom kellene az Isten dicsőségének a dolgait és nem látok semmit! A koponyacsontok pedig azt kiáltják: az én falaim között gondolatoknak kellene cikázni és sírbolt vagyok! Halott földre felírom a képirást: nem vagyok képes saját erőmből, hiába vágyódnak, hívnak azok a csontok: azok szárazak maradnak és nincsen bennük elég erő, hogy felálljanak, mert nem vagyok képes.

Te is ott fekszel a halott csontok között, vajon átvilágít-e az agyadon, az öntudatodon az a tudat, hogy te száraz csont vagy! Vajon a vágyódás megremegtet-e? Vágyakozol-e egy új élet után? Vajon érzed-e azt, hogy minden acél bilincsnél rettenetesebb rabságba igaz le a bűn, a kárhozat és a halál hatalma és ha minden erődöt is odavetted és ha minden képességedet

odadobod is: hiába, nem vagy képes! Nem vagy képes, hogy a halotti mezőt termőfölddé tedd és te magad száraz csont élő, lelkes emberré változzál!

Azt kiáltom bele ma, Pünkösöd ünnepén lelkedbe: nem vagy képes önmagadtól megelevenedni! Hát mit akarsz? Ott akarsz maradni a halott földön? Száraz csont akarsz maradni? Élve is halott akarsz lenni? És azt akarod, hogy a halál előtt és a halál után is az enyészet uralma legyen erős fölötted? Tedd azt, amit a száraz csontok tettek: kiálts az ég felé: jövel Szentlélek Úristen!

Elindul a Szentlélek, hoz számodra, száraz csont számára életet, feltámasztó életet, megmozdulnak a csontok: inak, izomzat alakul, hús képződik rajtuk, bőr simul rájuk. Megmozdulnak és mindegyik tetem megy a maga teteméhez, de Lélek nincsen még bennük.

Édes Testvérem! Ott veszíti el a legtöbb ember a lelke játékát és sorsát, amikor azt gondolja, hogy a léleknek, az emberi léleknek megnyilatkozása az már számára lelki életet és lelki megtartást is jelent. Ismeretek gyűjtése, műveltség, kultúra, civilizáció elemeinek az életünkbe iktatása lelki gazdagodást jelent és azt gondolják, hogy amikor az élet szépségeit keresik, az már számukra lelki életet is jelent, hát még ha azt vallási színezetű világnézettel ruházzák fel, milyen közel állanak ahhoz a gondolathoz, hogy az már lelki érték és lelki megtartás!

Lélekkel is lehet léleknélküli élet és a lélek elveszhetik, ha nem tartja meg őket az a Lélek, amely Istentől van és amely Istentől származik. Hiába mozdulnak meg a száraz csontok és hiába válnak látszólag eleven emberekké – dolgoznak és munkálkodnak a saját szűk körükben, amelyet az ő ismeretük elvállal. Nem elég tehát, ha a száraz csont megmozdul, annak a száraz csontnak meg kell elevenedni. A pünkösdi Lélek az, amely a száraz csontot megeleveníti, hogy talpra áll, ember lesz, új ember, aki nem nézi a maga szűk látókörével a maga hivatását, hanem Isten szemével, a felelősségtudatával. Ez a pünkösdi Lélek Isten Lelke, amely beiktatódik az ember életébe, amely munkálkodik az Anyaszentegyházban, amely a földön az egész keresztyénséget is hívja, gyűjti, megszenteli és a Jézus Krisztusban megtartja egy igaz hitben!

Téged is hív, hogy jöjj, hogy ne a magad szűk látókörében és felfogásod szerint élj, hanem ajánld az életedet az Istennek és élj az Isten országában egy új életet. Megvilágosít, megvilágítja benned emberi természetedet, bűneidet, gyarlóságaidat, szenvedélyeidet, lerántja rólad az álarcot és azt mondja, hogy ne ámítsd az Örökkévaló Istent, Aki mindent lát; de megvilágítja az Isten váltság-kegyelmét, amellyel mindent elrendez és megold a Te számodra. Megszenteli a Te erődöt, áthatja lényedet is, hogy az Úr Jézus Krisztussal való kapcsolatod ne legyen formai, üres, hanem legyen belső, lelki állandó életközösség. Erősít, táplálja, kivirágoztatja azt a hitedet, amellyel átöleled Megváltó Krisztusodat és magadévá teszed annak minden drága értékét.

Óh nézd, mennyit kíván tőled a pünkösdi Lélek! Maradhatnál-e nyugodtan, tétlenül? Nem kell-e, hogy megmozduljon lelked, hogy kilépj abból a közönyös körből, amelyben eddig éltél? Nem kell-e, hogy eleven, megmozduló csonttá légy és befogadd azt a Lelket, amely téged megelevenít és elvezet a lélekben élő Isten gyermekeinek a seregébe?!

Édes Testvéreim! Nemcsak az egyes ember, hanem az emberiség és nemzet s minden emberi közösség érzi a Lélek szükségét és a Lélek erejét. Gondoljunk ma arra, hogy néhány nappal ezelőtt volt tíz esztendeje annak, hogy a magyar nemzet felett igazságtalan bíróság ítélezett és a trianoni béke-kényszert odavetette elénk. Mi ez? Egy vádlevél? Egy bűnlajstrom? Egy halálos ítélet? Ne keresd, hanem láss benne egy olyan váltót, amelyet szétszakítani és megsemmisíteni a nemzet becsületbeli kötelessége. Ha pedig most meglátod, hogy ennek a

nemzetnek a földje olyan, mint a halotti mező, amelyen száraz csontok vannak szétszórva, ha látod, hogy drága értékei, egy ezredéven át kitermelt eszményei, a nemzet boldogsága, gyermekeinek jövője széttörve, csontokká száradva hever ott a fagyos földgöngyök között, akkor ne essél kétségbe, hanem Pünkösdi ünnepén emeld fel a fejed, s imádkozzál: Jövel Szentlélek Úristen!

A felolvasott Szentlecke felett, mint annak a fejezetnek tartalom-mutatója, ezek a szavak olvashatók: Izrael feltámadása. A próféta akkor látta ezt, mikor egész népe ott feküdt a megaláztatás porában és dicsősége olyanná vált, mint az éjszakai felhőbe burkolt hajnal. Kitörülöm a fejezet felül azt az egy szót és rájegyzem ezt a másikat: a magyar nemzet feltámadása, mert nekünk is csak akkor lehet feltámadásunk, ha nem a magunk erejére támaszkodunk csupán, hanem ha kikényszerítünk magunkból minden testi-lelki erőt, hogyha összehordjuk minden képességünket és minden munkabírásunkat és ehhez hozzáadjuk azt, ami az egyedüli, az egyetlen: az Örökkévaló Isten Szentlelkét!

Egy akarattal, egy érzéssel gyászos, fekete pünkösdi orcánkat emeljük az ég felé és imádkozzunk: Jövel Szentlélek Úristen! Nézzed ezt a halotti földet, nézd ezeket a szétszórta, száraz csontokat! Küldd el a Te Szentlelkedet, legyen az balszam a szenvedő seregnek, pusztító tűz az emberi önzésnek, legyen termékenyítő erő az éhező és szomjúhozó lelkek földjén!

Pünkösdi Lélek hassa át a te lelkedet is, azt a Lelket vidd be csaláodba, azt a Lelket vidd ki az utcára és a lelkedet, mint egy fáklyát gyújtsd meg a templom oltártüzénél és menj végig vele minden templomon és mondd: legyünk egy akarattal együtt. Istenünk! Óh a Te Lelked áldását ajándékozd nekünk azzal, hogy ez a széthulló, egymás ellen kardemelő, követ dobáló nemzet tudjon egy akarattal együtt lenni, boldogabb Pünkösddért imádkozni és dolgozni.

Ámen.

Imádkozzunk! Örökkévaló jó Istenünk! Feltártuk előtted szívünket és amit a Te szolgád ajka mondott, prédikáció volt, amely a szószer magasságáról hullott alá, de fölfelé, a Te trónusod felé könyörgő imádság volt az. Óh hallgasd meg a mi szavunkat, nézd meg a mi bűnös, elvettett voltunkat! Ébreszd fel szívünkben az Utánad való vágyakozást, eszméltess, hogy Nélküled semmik vagyunk és hogy egyedül a Te Lelked ereje tud minket megvilágosítani, megszentelni, éltünkben megtartani az igaz hit által. Döntsd le mindazt a sokféle korlátot, ami embert és embert elválaszt, tégy bennünket az imádság által a Te népeddé!

Áldd meg gyülekezetünket, annak minden egyes tagját, tégy minket a Lélek által a Te gyülekezeteddé! Áldd meg ezt a várost, irtsd ki a szívekből a gyűlöletet, önzést, ennek a világnak a szerelmét és a Te törvényednek gúnyolását. Tégy mindnyájunkat a Te néped tagjává! Áldd meg magyar nemzetünket, kormányzónkat bölcsességgel, élete esztendeinek növekedésével, lelkiismeretének ébrentartásával, hogy betölthesse szolgálatát, amelyet Te és ez a nemzet helyezett lelkiismeretére. Áldd meg ennek a nemzetnek minden egyes tagját, a különböző egyházakat, társadalmi osztályokat: a szegényeket és gazdagokat, betegeket és egészségeseket, fiatalokat és öregeket. Óh Atyánk! Te nem vagy személyválogató! Küldd Lelkedet a nemzet minden egyes tagjához, taníts meg arra, hogy nem lehet a hazát szeretni gyűlölettel, a hazát megmenteni szeretettel és a Te Lelked erejével lehet. Jöjj hát Atyánk, légy a mi erőnk, hogy lehess a mi békességünk és lehess a mi megtartásunk.

Ámen.